

ανοιχτά | οpen σύνορα | borders

**Οι μετανάστες
και οι μετανάστριες
δεν είναι μόνοι-ες!**

ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 15 - ΙΟΥΛΙΟΣ 2009

Έξαρση του ρατσισμού...

Αναμφίβολα, τους τελευταίους μήνες ζούμε μια ιδιαίτερα σκληρή ξενοφοβική και ρατσιστική εκστρατεία ενάντια στους οικονομικούς και πολιτικούς πρόσφυγες. Μία εκστρατεία γενικευμένη, που αναπτύσσεται σε επικοινωνιακό επίπεδο, υλοποιείται με εκτεταμένες επιχειρήσεις-σκούπα και όξυνση της καταστολής και συμπληρώνεται με την αύξηση των ρατσιστικών και φασιστικών επιθέσεων σε μετανάστες υπό την ανοχή της αστυνομίας.

Δεν είναι, βέβαια, η πρώτη φορά που οι τηλεοπτικοί και άλλοι λαθρέμποροι του φόβου επενδύουν στη δαιμονοποίηση των μεταναστών επιδιώκοντας να χειραγωγήσουν το αίσθημα ανασφάλειας τμημάτων της κοινωνίας και να στρέψουν τη δυσφορία προς τους πλέον εκμεταλλεζόμενους και αποκλεισμένους. Αντίστοιχες ρατσιστικές εξάρσεις, επιχειρήσεις-σκούπα, μαζικές απελάσεις και πογκρόμ κατά των μεταναστών αντιμετωπίσαμε κατά τη δεκαετία του '90, την εποχή των πρώτων μεταναστευτικών ρευμάτων προς την Ελλάδα.

Σε αντίθεση όμως με τη δεκαετία του '90, η αντιμεταναστευτική εκστρατεία συγκροτείται σήμερα στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, της διαμόρφωσης σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ενός συσχετισμού υπέρ ξενοφοβικών και ακροδεξιών κομμάτων και της συνακόλουθης σκλήρυνσης της μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και, κυρίως, καθίσταται ιδιαίτερα επικίνδυνη καθώς τροφοδοτείται και τροφοδοτεί την εγχώρια Ακροδεξιά, που ενισχυμένη εκλογικά επιχειρεί να αποκτήσει κοινωνικό έρεισμα με αιχμή το μεταναστευτικό ζήτημα.

... νομιμοποίηση της καταστολής

Σε αυτό το πλαίσιο κατίσχυσης των ακροδεξιών ιδεολογημάτων στο δημόσιο λόγο εντάσσεται και η τροποποίηση του μεταναστευτικού νόμου που εσπευσμένα κατατέθηκε στο θερινό τμήμα της Βουλής, ως έκτακτη νομοθεσία και υλοποιεί τις πλέον αντιδραστικές και ρατσιστικές πτυχές των ευρωπαϊκών οδηγιών. Στο πνεύμα της «οδηγίας της ντροπής» και του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο αυξάνει το όριο της διοικητικής κράτησης για παράνομη παραμονή από τους τρεις μήνες που ίσχυε μέχρι σήμερα στους δεκαοκτώ. Νομοθετείται κατ' αυτό τον τρόπο η εγκληματοποίηση της μετανάστευσης και ορίζεται για τους «χωρίς χαρτιά» ποινή φυλάκισης χωρίς αδίκημα, παρέχοντας έτσι το πλαίσιο για τα εξαγγελλόμενα στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών. Στρατόπεδα που κατ' ευφημισμόν αποκαλούνται κέντρα υποδοχής, ή ακόμη και «φιλοξενίας», και τα οποία, παραπέμποντας στις σκοτεινότερες σελίδες της ευρωπαϊκής ιστορίας, ιδρύονται για το μαζικό εγκλεισμό και, κυρίως, τον εκτοπισμό μακριά από την κοινωνία των σύγχρονων «ανεπιθυμητών».

Το μέγεθος του αυταρχισμού και της απαξίωσης των δικαιωμάτων των μεταναστών αποτυπώνεται στη ρύθμιση που ορίζει ως επικίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια τον κάθε αλλοδαπό σε βάρος του οποίου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βαθμό πλημμελήματος. Και σε προέκταση της πλήρους κατάργησης του δικαιώματος σε δίκη και του τεκμηρίου αθωότητας, επιχειρεί να ποινικοποιήσει την κοινωνική αλληλεγγύη στους μετανάστες και τις μετανάστριες, διαμορφώνοντας την ελληνική εκδοχή του «εγκλήματος φιλοξενίας».

Είναι ξεκάθαρο ότι η επίθεση αυτή στα δικαιώματα των μεταναστών, η όξυνση του κρατικού αυταρχισμού και η στοχοποίηση των νεοεισερχόμενων οικονομικών και πολιτικών προσφύγων αποτελούν προφανώς τη σκληρότερη εκδοχή μιας ευρύτερης, όμως, και ενιαίας επίθεσης στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα όλων μας. Η επίθεση στους μετανάστες εντάσσεται στον κυβερνητικό σχεδιασμό για την εμπέδωση του «νόμου και της τάξης», την κάμψη των κοινωνικών αντιστάσεων και την «αποκατάσταση του κύρους της αστυνομίας» όπως διαμορφώνεται μετά την εξέγερση του Δεκέμβρη. Δεν είναι τυχαίο ότι η εν λόγω τροποποίηση του μεταναστευτικού νόμου κατατέθηκε ταυτόχρονα με την «ποινικοποίηση της κουκούλας».

Υπάρχουν λαθρομετανάστες ;

Ο διαχωρισμός μεταξύ «παράνομων» και «νόμιμων» μεταναστών κατέχει κεντρική σημασία για τον ευρωπαϊκό νέορατσισμό καθώς —παρά το «ολίσιθμα» του προέδρου του ΠΑΣΟΚ— ούτε καν η Ακροδεξιά διεκδικεί «μηδενική μετανάστευση», ακολουθώντας κι αυτή την κυρίαρχη ωφελιμιστική αντίληψη του «χρήσιμου για την οικονομία μετανάστη». Η επιβολή όμως του όρου «λαθρομετανάστης» σε αντιπαράθεση με τον «νόμιμο» λειτουργεί κυρίως ως διάκριση μεταξύ «νέων» και «παλιών» μεταναστών και λαμβάνει επίσης πολιτισμικό περιεχόμενο ως διάκριση μεταξύ ασιατών και αφρικανών μουσουλμάνων και ανατολικοευρωπαίων χριστιανών. Ωστόσο, η εν λόγω διάκριση ούτε κατ' ελάχιστο αντιστοιχεί στην εμπειρία των σύγχρονων μεταναστεύσεων και της διαδικασίας ένταξης των μεταναστών στην Ελλάδα —και όχι μόνο.

Η συντριπτική πλειονότητα των σήμερα «νομίμων» μεταναστών και μεταναστριών στην Ελλάδα υπήρξαν κάποια στιγμή «παράνομοι», περνώντας νύχτα τα ελληνοαλβανικά σύνορα ή παραμένοντας στη χώρα μετά τη λήξη της βίζας τους. Από το 1990 μέχρι την πρώτη διαδικασία νομιμοποίησης το 1997 όλοι ανεξαρτήτως οι μετανάστες που έφθαναν στην Ελλάδα ήταν «χωρίς χαρτιά». Αλλά επίσης μεγάλος αριθμός μεταναστών και μεταναστριών που εντάχθηκαν σε αυτή και στις τρεις ακόμη διαδικασίες που ακολούθησαν μέχρι το 2005, είτε αποκλείστηκαν εξαρ-

χής λόγω των εξαιρετικά περιοριστικών προϋποθέσεων είτε «απόνομιμοποιήθηκαν» στη συνέχεια.

Πρόκειται για γενικό χαρακτηριστικό των σύγχρονων μεταναστευτικών ρευμάτων, από τη Νότια Αφρική και την Αυστραλία ως την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική. Η μετανάστευση της ανισομερούς ανάπτυξης και της διάλυσης του Γ' Κόσμου, των «ανθρωπιστικών» επεμβάσεων και των περιβαλλοντικών καταστροφών σε τίποτα δεν θυμίζει τη μετανάστευση της δεκαετίας του '60, τον «Gastarbeiter» από τις χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας. Η «αρύθμιστη» μετανάστευση είναι ο κανόνας της μετανάστευσης της εποχής της παγκοσμιοποίησης και της

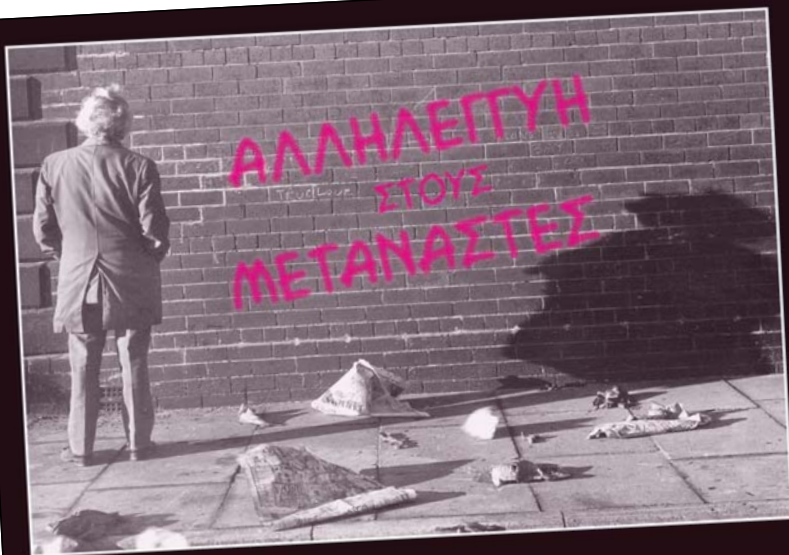

«απελευθέρωσης των αγορών», της έκρηξης της επικοινωνίας και της ανάπτυξης των μεταφορών και, σε σχέση με αυτά, της πρωτοφανούς ανάπτυξης των μεταναστευτικών δικτύων. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η σύγχρονη μετανάστευση εκφράζει την κεντρική αντίφαση της εποχής μας μεταξύ της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων και κεφαλαίων και των φραγμών και ελέγχων στους οποίους υπόκειται η ανθρώπινη μετακίνηση.

Οι «λαθρομετανάστες», λοιπόν, του χτες είναι οι «νόμιμοι» του σήμερα. Οι Αφγανοί, Πακιστανοί, Άραβες και Σομαλοί και άλλοι πολιτικοί και οικονομικοί πρόσφυγες είναι οι νέοι «παράνομοι» και «λαθρομετανάστες». Η ψευδής αυτή διά-

κριση μεταξύ παράνομων και νόμιμων εξυπηρετεί τη στοχοποίηση ενός συγκεκριμένου τμήματος των μεταναστών, των περισσότερο φτωχών και αποκλεισμένων, των νεοεισερχομένων πολιτικών και οικονομικών προσφύγων από τις χώρες της Κεντρικής Ασίας και της Ανατολικής Αφρικής. Κι ενώ ενοχοποιούνται για τον αποκλεισμό τους, την ίδια στιγμή αποσιωπούνται οι αιτίες της μετανάστευσης και οι ευθύνες της Δύσης για τη διάλυση των χωρών τους. Και βεβαίως νομιμοποιείται ο αποκλεισμός από τα δικαιώματα, οι συνθήκες επισφαλούς ζωής και εργασίας και παρέχεται πλήρης ασυλία σε μια ασύδωτη και άγρια εργοδοσία τύπου Μανωλάδας.

Μας φοβίζουν
με την εγκληματικότητα
των ξένων
γιατί μας θέλουν
κλεισμένους στα σπίτια μας

Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών

ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Στέκι Μεταναστών

Τσαμαδού 13 Εξάρχεια, τηλ.: 38 13 928, e-mail: metanaston@diktio.org